

[Prima Pagină](#) > ... > [Proceduri Judiciare](#) > [Cauze Civile](#) > [Termene Procedurale](#) > [Italy](#)

Termene procedurale

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Care sunt tipurile de termene relevante pentru procedurile civile?

Termenele-limită procedurale, adică perioada de timp în cadrul căreia trebuie luată o anumită măsură, pot să fie a) obligatorii (*perentorio*), ceea ce înseamnă că nerespectarea lor invalidează măsura; b) orientative (*ordinatorio*), ceea ce înseamnă că nerespectarea lor nu implică invalidarea sau nulitatea măsurii; c) minime (*dilatorio*), ceea ce înseamnă că măsura nu este valabilă dacă este luată înainte de data în cauză (Codul de procedură civilă, articolele 152-155, a se vedea anexa menționată în continuare).

2 Lista diferitelor zile considerate zile nelucrătoare conform Regulamentului (CEE, Euratom) nr. 1182/71 din 3 iunie 1971.

Următoarele sunt considerate ca zile nelucrătoare: toate duminicile, zilele de 1 ianuarie, 6 ianuarie, 25 aprilie, luni, a doua zi de Paște, 1 mai, 2 iunie, 15 august, 1 noiembrie, 8 decembrie și 25 și 26 decembrie.

3 Care sunt normele generale aplicabile termenelor în diferitele proceduri civile?

Atunci când se calculează un termen-limită procedural, ziua de începere (*dies a quo*) nu se ia în considerare. Dacă ziua finală (*dies ad quem*) este o zi nelucrătoare, termenul-limită se prelungește de drept în ziua lucrătoare următoare. Dacă legea menționează conceptul de „zile libere” (*giorni liberi*), atât ziua de început, cât și cea de sfârșit a termenului-limită se exclud din calcul.

Dacă legea nu prevede în mod explicit că termenul-limită este obligatoriu, acesta va fi considerat orientativ.

Pentru a calcula termene-limită exprimate în luni sau ani, se utilizează calendarul comun; astfel, termenul-limită expiră la expirarea ultimului moment al zilei din luna care corespunde celui inițial sau, în cazul termenelor-limită exprimate în ani, în ultimul moment al zilei din luna și (ulterior) din anul care corespund celor inițiale, indiferent dacă lunile au 28 sau 31 de zile sau dacă respectivul calcul include luna februarie a unui an bisect.

Termenele-limită obligatorii nu pot fi prelungite.

Termenele procedurale în cadrul instanțelor de drept comun și al celor administrative (cu excepția cazurilor de încadrare în muncă) sunt suspendate automat în perioada vacanței de vară, și anume de la 1 august până la 31 august ale fiecărui an, în conformitate cu reforma pusă în aplicare prin Decretul-lege nr. 132/2014 (anterior, suspendarea dura până la 15 septembrie), iar calcularea acestora se reia sau începe de la sfârșitul acestei perioade de suspendare.

4 Atunci când o anumită acțiune sau formalitate trebuie efectuată într-un

anumit termen, care este momentul de la care începe să curgă termenul?

În cazul în care data de începere nu este specificată de către judecător, termenul începe să curgă, în mod normal, din momentul în care partea devine în mod efectiv sau legal conștientă de obligație (de exemplu: termenul-limită pentru introducerea unei căi de atac începe în momentul notificării hotărârii sau, în lipsa notificării, în momentul publicării hotărârii).

5 Data de la care începe să curgă termenul poate fi afectată sau modificată ca urmare a metodei de transmitere ori de notificare sau comunicare a actelor (notificare personală prin agent procedural sau prin poștă)?

Aceasta se poate întâmpla în următoarele două situații:

a) în legătură cu termenele-limită care încep să curgă de la data predării sau comunicării unui document (cum ar fi, de exemplu, termenele-limită pentru contestarea unei hotărâri judecătorești):

În aceste cazuri, în scopul inițierii unei căi de atac în cadrul termenului scurt prevăzut la articolul 325 din Codul de procedură civilă (30 de zile pentru un apel în primă instanță sau 60 de zile pentru un recurs pe o problemă de drept, la Curtea de Casație), ceea ce contează este momentul primirii de către destinatar a unei copii a hotărârii judecătorești. Prin urmare, momentul de la care termenul-limită începe să curgă poate, într-adevăr, să varieze în funcție de metoda de transmitere, întrucât livrarea prin poștă ar putea să fie mai lentă decât livrarea printr-un agent public de executare.

b) în legătură cu livrarea prin poștă, Curtea Constituțională (hotărârile judecătorești nr. 477 din 2002 și nr. 28 din 2004) a considerat că notificarea sau comunicarea unui document judiciar este efectuată, din punctul de vedere al expeditorului, la data la care documentul este înmănat executorului judecătoresc, indiferent de metoda de transmitere folosită ulterior de acesta (prin poștă sau prin înmânare personală), în timp ce din punctul de vedere al destinatarului, la data primirii documentului.

Potrivit acestui principiu, data de comunicare a documentului de către expeditor este distinctă de data primirii acestuia de către destinatar, un principiu acceptat și de Regulamentul (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului. Principiul are în vedere numai transmiterea în timp util a documentului, prin prisma faptului că termenul-limită legal se consideră că a fost respectat de partea care transmite documentul dacă acesta este înmănat executorului judecătoresc înainte ca termenul-limită aplicabil să expire. Acesta nu afectează data de începere în cazul altor termene-limită, care este reprezentată de data notificării sau a livrării documentului către destinatar, sau data publicării hotărârii judecătorești sau a unui alt eveniment, așa cum s-a explicat anterior, mai în detaliu.

6 În cazul în care termenul este declanșant de producerea unui eveniment, ziua în care evenimentul a avut loc se ia în considerare la calcularea termenului?

Nu, data de producere a evenimentului nu se ia în calcul.

7 Atunci când termenul este exprimat în zile, numărul de zile indicat include zilele calendaristice sau zilele lucrătoare?

Sunt numărate toate zilele; numai în cazul în care data de sfârșit a termenului-limită cade într-o zi liberă, termenul se prelungește până în ziua lucrătoare următoare.

8 În ce situații termenul este exprimat în săptămâni, luni sau ani?

În cazul în care o perioadă este exprimată în luni sau ani, înseamnă că se face referire la luni sau ani calendaristici.

9 Când expiră termenul dacă este exprimat în săptămâni, luni sau ani?

În aceste cazuri, termenul-limită expiră la expirarea ultimului moment al zilei din luna care corespunde celui inițial sau, în cazul termenelor-limită în ani, în ultimul moment al zilei din luna și din anul (ulterior) care corespund celor inițiale, indiferent dacă lunile au 28 sau 31 de zile sau dacă respectivul calcul include luna februarie a unui an bisect.

10 Dacă termenul expiră într-o sâmbătă, într-o duminică, într-o zi de sărbătoare națională sau într-o zi nelucrătoare, este acesta prelungit până în prima zi lucrătoare următoare?

Da.

11 Există condiții în care termenele sunt prelungite? În ce condiții se acordă aceste prelungiri?

Termenele-limită obligatorii nu pot fi prelungite. Totuși, părțile pot solicita instanței o prelungire în cazul în care ele pot face dovada că nu au reușit să respecte termenul-limită din motive asupra cărora nu dețineau controlul.

12 Există termene pentru introducerea căilor de atac?

Trebuie făcută o primă distincție între termenele-limită scurte și lungi.

Termenul-limită lung este de șase luni de la data publicării hotărârii. Termenul-limită scurt, care începe din momentul la care hotărârea judecătorească este comunicată, este de 30 de zile pentru căile de atac la Curtea de Apel și de 60 de zile pentru căile de atac la Curtea de Casație. Cererile de terță opoziție (*opposizione di terzo revocatoria*) și cererile de revizuire (*revocazione*) trebuie introduse în termen de 30 de zile de la descoperirea erorii voite sau a erorii involuntare pe care se bazează cererea. Căile de atac pentru lipsă de competență trebuie introduse în termen de 30 de zile.

13 Pot instanțele să modifice termenele, în special termenele de înfățișare în instanță sau să stabilească o dată specială pentru înfățișare?

De regulă, instanța poate să stabilească în mod discreționar termene-limită în cadrul unui interval de timp prevăzut de lege. Totuși, termenele-limită pentru înfățișarea părților sunt stabilite de lege și nu de instanță. În temeiul articolului 168a din Codul de procedură civilă, instanța poate amâna data primei audieri cu maximum 45 de zile.

14 Când un act destinat unei părți care își are reședința într-un loc în care ar putea beneficia de o prelungire a termenului este notificat într-un loc unde persoanele nu beneficiază de o astfel de prelungire, persoana destinatară pierde beneficiul extinderii termenului?

În Italia nu există o regulă generală în ceea ce privește acordarea de prelungiri pentru termenele-limită. Totuși, în anumite cazuri, termenele-limită au fost suspendate din cauza unor dezastre naturale. Deci, ca regulă generală, prelungirea se aplică numai persoanei sau zonei vizate de o măsură sau de un decret ministerial.

15 Care sunt consecințele nerespectării termenelor?

Nerespectarea unui termen-limită obligatoriu conduce la pierderea competenței de a îndeplini acțiunea care face obiectul termenului-limită.

16 Dacă termenul expiră, care sunt căile de atac la care pot apela persoanele care nu au respectat termenele, respectiv părțile aflate în culpă?

Părțile care nu s-au prezentat pot să solicite o prelungire a termenului-limită dacă sunt în măsură să demonstreze că nu s-au conformat din motive independente de voința lor.

Anexe conexe

[Termene-limită procedurale: Codul de procedură civilă, articolele 323-338](#) (72 Kb)

[Termene-limită procedurale: Codul de procedură civilă, articolele 152-155](#) (41 Kb)

■ Ultima actualizare: 21/12/2023

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.